

כפולות סגור

ו הפעם הראשונה, אחרי שנים רבות, פוצצה השבוע אסיפה פוליטית בתל אביב, על ידי פלוגת-סער מאורגנת. למעלה ממאה צעירים מאורגנים, אנשי תנועת-חרות, ביצעו מיבצע מפואר זה על פי תוכנית ערוכה מראש, לפי כל הכללים הזכורים לזרואן מימי הפאשיזם האירופי. מי הפסיד במיבצע זה?

הפסידה תנועת-חרות. מזה שנים משתדלת תנועה זו, בהצלחה חלקית, להינקות מן ההאשמה שהיא תנועה פאשיסטית. היא משתדלת להיראות כמפלגה ליברלית ימנית. פלוגת-סער אינן משתלכות יפה בתמונה תמימה זו.

בכחירות מושטת תנועת-חרות קולות רבים של אנשים המואסים בשלטון מפא"י, והמצביעים בעד חרות כהפגנת-מחאה, מבלי להזדהות עם רעיונותיה. הם יחשבו פעמיים לפני שיעשו זאת שוב, אם יסתבר להם כי התרופה גרועה מן המחלה. איש אינו מעוניין לעבור מן הפח של הש.ב. אל הפחת של פלוגת-הסער.

הפסידה גם הדמוקרטיה הישראלית. אם יתברר כי כוח פוליטי חדש אינו יכול להשמיע את קולו, על חשבוננו ובאולם ששכר, מבלי להקים לעצמו קודם לכן צבא פרטי להגנה עצמית — יהפוך המערך הפוליטי במדינה במהרה לגיונגל של פלוגות-מחץ מפלגתיות.

מי הרויח ממיבצע זה? רק אותה קבוצה שקיימה את האסיפה. בעזרת מפוצציה זכתה יציאתה אל הציבור לפרסום דראמטי.

ב ארץ מתחלכת האגדה שיש יותר מדי מפלגות. אין דבר הרחוק יותר מן המציאות.

בארץ ישנן רק שתי מפלגות — אחת גדולה מאד ואחת קטנה מאד. הקטנה היא מקי"י שבגלל עברה ועמדתה, נבצר ממנה למלא תפקיד חשוב בישראל. הגדולה היא המפלגה הציונית, המאחדת את כל הפלגים מחרות ועד מפ"ם, ממפא"י ועד אגודת-ישראל, שכולם משתתפים בחלוקת-השלל של המדינה היהודית המאוחדת ושאר הקרנות והתקציבים של המשטר. הסכסוכים והמאבקים בניהם הם מריבות משטחיות. אין הן משקפות הבדלים מהותיים בגישה. הן משקפות רק את הרצון הכללי לקבל מנה גדולה יותר מן הקצרה המשותפת.

אם המפלגה הציונית הגדולה תתחלק רק לשני פלגים, כפי שרוצה דויד בן-גוריון, או לתריסר פלגים, כפי שרוצים האינטרסנים טימ תמיר ויתור — אין בכך כל הבדל. החשוב הוא כי כל הפלגים האלה מאוחדים בכנות וברצינות לגבי כל ההחלטות העיקריות — הרחנות והמעשיות — של המשטר הקיים.

לכן אין זה נכון שאנו סובלים מעודף של מפלגות. נכון החיפך: אנו סובלים מחוסר מפלגות.

מאות אלפי הבחורים, הנמנעים מהצבעה ביום הבחירות, מרגישים בזאת, הם חשים כי אין כל ברירה. יש הרגשה כללית, כי המפלגות האלה — שכולן, להלכה או למעשה, בנות שלושה ומעלה — אינן משקפות את המציאות של היום, וכי הויכוח בניהן אינו נוגע לבעיות של היום.

מצב זה גורם לאדישות, לציונות, ללא-אייכפתיות. החיים הציבוריים מתנוונים והולכים. צעירים, אשר עוד לפני תריסר שנים ראו בענייני האומה את התוכן העיקרי של חייהם, מתייחסים עתה אל הפוליטיקה כאל דבר מלוכלך ומזוהם, אשר מוטב להתרחק ממנו. אין זה מצב המושך אנשים מוכשרים, גם כשיש להם מה לומר, לעסוק במלאכה הפוליטית. השטח נשאר פנוי לעסקנים אפורי

רים כשק, לאנשי-בינוס פוליטיים, שאינם מסוגלים אלא לחזור על פראזות ישנות וללכת בדרכים ישנות. באומה קטנה, הזקוקה לכל כוחותיה וכשרונותיה, והנתבעת ללכת בדרכים חדשות ונועזות — זהו אסון לאומי.

י ש לקדם בברכה כל גוף פוליטי חדש, כל דמות חדשה, המחליטה לנטוש את עסקיה הפרטיים ולקפוץ לתוך הבריכה המוזהמת של חיי-הציבור הישראליים.

גם לולא היה זה נסיון רציני, גם לולא היתה אפשרות לחייב אף מילה אחת מדבריו — מן הראוי לקדם גוף כזה בשמחה. גם אם תוצאתו היחידה תהיה להכניס חיים חדשים לעצמות היבשות הפוורות בזירה

למשהו חדש, אמיתי ומעורר-אמון. זו האווירה שהולידה, לפני עשרה חדשים, את התנועה הפוליטית הראשונה מאז קום המדינה — הפעולה השמית. והיא שהולידה, השבוע, את הקבוצה החדשה של שמואל תמיר, אליעזר ליבנה וחביריהם.

ם מבחינה אחרת ראוי גוף חדש זה לברכה: הוא הולך, בלי כל ספק, בכיוון הנכון.

יתכן כי חברי פלוגת-הסער, שפוצצו את אסיפתו, נדחמו למשמע רעיונותיו (אם בכלל הקשיבו להם). קוראי העולם הזה לא יידעו. מן הנושאים, שהועלו עד כה בדבריהם

החדשה אינה, על כן, שהיא מדי חיקה לכת מדי. הביקורת היא הפוכה: שאין היא די מרחיקת לכת, לאור הצרכים של המציאות.

שואה קצרה בין שני הגופים שקיימו בזה אחר זה מגלה את המשותף ביניהם, וגם את ההבדלים.

גם הפעולה השמית, וגם הקבוצה החדשה, הוקמו על-ידי אישים שבאו מכל הקצוות של המפה המפלגתית הישנה. בשני הגופים בולטים אנשים בעלי עבר אישי מפואר, אם במחתרת ואם בצה"ל. בכיוון הכללי של דבריהם, יש דמיון ניכר בין שני הגופים. לעומת דמיון זה, מוזקרים כמה הבדלים יסודיים, המעידים על גישה שונה:

בשעת הכיפוף

הסער החרותית, שפעלו תחת ניצוחו של חבר מרכז תנועת-החרות שנכח במקום. מאחורי תמיר יושבים, לפי כיוון השעון, אליעזר ליבנה, אריה מארינסקי, עירי ז'בוטינסקי, שרי ויינשל ויעקב ויינשל.

נדחק הקהל אל הבמה, בשעה שעורר-הדיון שמואל תמיר, ליד המיקרופון, מנסה להתגבר על שירתם של כחמישים אנשי פלוגת

ובפרסומיהם של חברי הגוף החדש, נידונו, בשנים האחרונות, בהרחבה מעל עמודי עתון זה. מדיניות של שלום כלפי מדינות ערב, איחוד הארץ על-ידי פדרציה, מתן שוויון זכויות למעוטנים בישראל, התנגדות למשק השגור, חיסול ההסתדרות הציונית והסוכנות היהודית — כל אלה דרישות הנראות בהכרח כמינימליות לדור שלם של גוער אינטי-ליגנטי, שהמרץ על-ידי העולם הזה למחשבה עצמאית מאז שחר נעוריו.

העובדה שכל הגופים החדשים, שקמו במדינה בשנים האחרונות, שמו את פעמיהם אל כיוון כללי זה, יש בה משמעות עמוקה מאד. לפני תריסר שנים, ערב מלחמת-תש"ח, כאשר הרמנו בפעם הראשונה את דגל ההשתייכות במרחב השמי, היינו קבוצה זעירה, שנחשבה למטרופוליסטית. היום הולכים בדרך זו, בצעדים גדולים או קטנים, אנשי-ציבור מוכבדים, הויכוח על ההשתייכות השמית עוד נמצא בראשיתו — אולם שום אדם רציני, אינו מכחיש עוד בלב, כי זהו רעיון ריאליסטי מובהק.

העובדה שכל הגופים החדשים, שקמו במדינה בשנים האחרונות, שמו את פעמיהם אל כיוון כללי זה, יש בה משמעות עמוקה מאד. לפני תריסר שנים, ערב מלחמת-תש"ח, כאשר הרמנו בפעם הראשונה את דגל ההשתייכות במרחב השמי, היינו קבוצה זעירה, שנחשבה למטרופוליסטית. היום הולכים בדרך זו, בצעדים גדולים או קטנים, אנשי-ציבור מוכבדים, הויכוח על ההשתייכות השמית עוד נמצא בראשיתו — אולם שום אדם רציני, אינו מכחיש עוד בלב, כי זהו רעיון ריאליסטי מובהק.

הביקורת היסודית כלפי הקבוצה

* החלל הסופי של המינשר, המפתח את דמותו הסוציאליטית והכלכלית של המשטר החדש במדינה ובמרחב, והכולל למעשה 355 סעיפים נוספים, יתפרסם בחודש הבא.